

STUURGROEP SANERING & MORFOLOGIEHERSTEL VOORMALIG ONTGINNINGS- GEBIED BOOM-TERHAGEN

VERGADERING 6 mei 2020 – VERSLAG

Aanwezig

Ludwig Caluwé, Danny Toelen, Wouter Verbeek, Chris Danckaerts, Jurgen Callaerts, Geert Van der Auwera, Els De Vlies, Veerle De Beuckeleer, Kris Van Hoeck, Sven Cools, Bram Verschoren, Deborah Smet, Luc Cassan, Renilde Thys, Jan Dierckx, Evi Triest, Gert Van de Genachte, Jan Blancke, Kathleen Art,

Verontschuldigd

Luk Lemmens, Jeroen Baert, Bart Van Camp, Dominique Van Hecke,

De stuurgroep keurt het verslag van de vergadering van 6 februari 2020 goed.

Voorlopige maatregelen asbeststort: inspecties en metingen

De stuurgroep:

- Aanhoort de heer Danckaerts m.b.t. de uitgevoerde voorlopige maatregelen inzake het asbeststort, de kosten daaromtrent en de rapporten die daarover werden opgesteld;
- Neemt akte van het feit dat VITO een eerste tussentijds rapport opstelde met betrekking tot de wintermetingen; dat dit rapport integraal openbaar zal worden gemaakt op de website en er gewag zal worden over gemaakt in de nieuwsbrief;
- Stelt vast dat bij de 2 meetposten aan de Bosstraat in geen enkel van de filters asbestvezels werden gedetecteerd; dat bij de meetpost aan de Kapelstraat 1 filter wel een beperkte verhoging van meetbare vezels werd vastgesteld t.o.v. de ingeschatte achtergrondconcentraties in asbest onverdachte omgevingen; dat dit een concentratie gaf in de grootteorde van 1/10 van de richtwaarde van de Vlaamse-normen; dat deze richtwaarde een waarde is waarbij gezondheids- en milieuschade als geheel vermeden wordt;
- Neemt akte van het feit dat VITO slechts in het eindrapport een definitieve inschatting van het gezondheidsrisico zal geven;
- Stemt in met het voorstel inzake terreincontroles: halfjaarlijks door een bodemdeskundige, halfjaarlijks door de milieudienst van Boom, halfjaarlijks door de Vlaamse Waterweg en op afroep naar aanleiding van stormen e.d. Een checklist wordt opgesteld in samenwerking met de milieudienst van Boom.

INBO-studie: voorlopige stand conclusies

De stuurgroep:

- Aanhoort de intendant m.b.t. de stand van zaken van de INBO-studie;
- Neemt akte van het feit dat INBO nog aanvullend onderzoek uitvoert inzake de saliniteit van de gronden, inzake de soortenkeuze en ingroeningstechnieken, inzake de habitatbouw voor specifieke soorten, inzake de volumeverdeling van de gronden over de diverse geolagen en inzake het ontwikkelingsperspectief van het bos over 10, 20 en 30 jaar;

- Stelt vast dat INBO het huidig bos beoordeelt als ecologisch weinig waardevol, met louter pionierssoorten, op een ondiepe bodem of in slechte hydrologische condities die het voortbestaan ervan onder druk zetten; dat er anderzijds dispersie- en migratiemogelijkheden zijn van bosgebonden soorten vanuit en naar de omgeving;
- Stelt vast dat INBO de Oosterweelgronden in globo als geschikt beschouwt voor de bodemtoplaag en profielopbouw van het nieuwe bos; dat daarbij gebruik van Boomse kleilagen en veengronden beter niet gebruikt worden voor de topklaag; dat er aandacht moet zijn voor de zoutvrucht en het Chroom-gehalte van de gronden;
- Neemt kennis van aanbevelingen van het INBO voor een geslaagde bosontwikkeling;
- Stelt vast dat de koolstofbalans van het project, zoals berekend wordt door het INBO, doet uitschijnen dat het project vanuit dit oogpunt een positieve ingreep inhoudt;
- Een lid vraagt of het wel een goed idee is om de houtstammen te begraven in de vijvers, vermits geweten is dat er behoorlijk wat vervuiling is met zware metalen en de bomen vermoedelijk ook als zodanig vervuild zijn. De intendant antwoordt dat het INBO onderzoek deed via stalen van bodem en strooisel en de vervuiling met zware metalen best meeviel voor deze componenten. De vraag wordt evenwel meegepakt naar het INBO, die hierover advies wordt gevraagd.
- Een lid vraagt of het de bedoeling is dat het bos wordt aangeplant. De intendant wijst erop dat zowel beoogd wordt te zaaien als gericht te planten.
- Een lid vraagt of er geen tegenstrijdigheid bestaat tussen de vaststelling van het INBO dat het huidig bos ecologisch weinig waarde heeft gezien het bestaat uit pionierssoorten en de aanbeveling van datzelfde INBO om gebruik te maken van pionierssoorten bij de aanplant van het nieuwe bos. De intendant wijst erop dat het huidig bos quasi volledig bestaat uit een tweetal pionierssoorten (wilg en berk), waarbij in het nieuwe bos een veel ruimer aanbod van meerdere pionierssoorten zal bevatten, aangevuld met gerichte aanplant van een tiental andere soorten. Die pionierssoorten moeten zorgen voor een snelle uitbouw van rijk strooisel, waarna het bos sneller kan evolueren naar een meer matuur bos met bv. eik, beuk en linde.
- Een lid vraagt vanaf wanneer de mensen opnieuw een bosbeeld zullen hebben. De intendant stelt dat vanaf 10 jaar een bosbeeld beschikbaar moet zijn, en na 20 jaar een minstens gelijkwaardig bosbeeld aanwezig moet zijn.
- Meerdere leden dringen erop aan over deze INBO-studie een laagdrempelige toelichting te geven. De communicatie hierover is erg belangrijk. In mensentaal moet uitgelegd worden wat het bos van nu versus het bos van de toekomst betekent. Liefst gebruikt men daarbij beelden, bv. van de staalnames in het huidig bos, waar de zeer beperkte bodemlaag op zichtbaar is. De INBO-studie is inderdaad zeer wetenschappelijk en voor een ruime communicatie te hoogdravend, maar het ontkracht wel duidelijk de stelling dat het bos wordt vermoord. De communicatie moet duidelijk als hoofdlijnen meegeven wat uit deze studie blijkt: 1° het huidig bos is ecologisch weinig waardevol en uiterst vervangbaar; 2° de Oosterweel-gronden zijn geschikt voor de creatie van een nieuw ecologisch waardevoller en klimaatbestendiger bos; 3° deze sanering en landschapsopbouw is geen klimaatmoord, maar kent een positieve CO₂-balans.
- Een lid vraagt of de saliniteit van de aangevoerde gronden een impact zal hebben op de bestaande fauna, flora en waterkwaliteit. De intendant bevestigt dit, maar wijst erop dat dit snel zal uitlogen en het oppervlaktewater daardoor licht brak zal zijn, met op een aantal plaatsen een aangepaste flora (zouttolerante plantensoorten).
- Een lid vraagt ook of het wel een goed idee is sulfaten aan te voeren naar deze reeds op dit vlak vervuilde omgeving. Dit is evenwel een misvatting: de aangevoerde gronden zullen niet sulfaat-rijk, maar juist arm zijn. Het aanwezige sulfaat in de gronden van de kleiputten is eerder het resultaat van de stortplaatsen, die na sanering geen bron meer zullen vormen, en van de kleiontginning. Door het rietmoeras wordt hieraan verholpen.

- Een lid vraagt tenslotte of de chroomhoudende gronden uit Oosterweel Chroom VI betreffen. Dat is niet het geval. De Boomse kleilaag uit Oosterweel is natuurlijk aangereikt met Chroom III. Vermits niet gewenst is dat deze evolueert naar Chroom VI wordt juist gesteld dat deze klei niet dagzomend mag worden gebruikt. Aldus wordt oxidatie (III naar VI) zoveel mogelijk beperkt.

Ecologisch ontwerp natte corridor

De stuurgroep:

- Neemt kennis van 2 deelontwerpen inzake de natte corridor: de passage ter hoogte van het Keibrekerspadi en de corridor tussen de rivier en de Kapelstraat;
- Acteert dat de werfzate de beekzate zal worden, met maximaal behoud van bos, en na afbraak van 2 woningen; dat deze afbraak het project zal voorafgaan en uitgevoerd zal worden door Igean;
- Dat onderzocht wordt of de koker van het jaagpad na de saneringswerken behouden kan worden zodat er een betere ecologische verbinding tussen natuurgebied en Rupel ontstaat, en tevens een betere bescherming tegen schade door bevers;
- Een lid vraagt of met het deelproject van het Keibrekerspadi bedoeld wordt op het vlonderpad waar voorheen sprake van is. Dat wordt bevestigd. In plaats van een vlonderpad wordt nu echter geopteerd voor een brugdek-element van circa 6 meter.
- Een lid vraagt wat de lengte is van de jaagpad-koker. Vermits de kaai circa 30 meter breed is moet de koker ongeveer een 40 meter lang zijn. Het is een rechte tunnel, met doorkijk, en dus gezinszins te vergelijken met de fietstunnel ter hoogte van de kade van Wienerberger.

STAVAZA overige studies

De stuurgroep:

- Aanhoort de intendant die een opsomming en stand van zaken geeft van de overige studies;
- Dat deze ofwel in oplevering zijn, ofwel er voorontwerpen zijn ontvangen, ofwel voorontwerpen worden verwacht in de loop van de maand mei;
- Dat de corona-restricties tot vertraging aanleiding geven, in het bijzonder wat de INBO-studie inzake de ecologie, de multicriteria analyse van de saneringstechnieken en de geotechnieken-studie betreft; dat daardoor ook het ontwerp van MER met gevolgvertraging te kampen heeft;
- Een lid vraagt hoe het nu zit met de studie van LANTIS. Op een vorige vergadering was gesteld dat LANTIS voor begin mei diende op te starten. De vertegenwoordiger van Lantis antwoordt dat de studie voor het ontwerp van kade en tunnel pas zal worden opgestart na afwerking van het MER, maar voor indiening van de omgevingsvergunning. Voorgesteld wordt om meteen nadat het ontwerp van MER is overgemaakt een overleg dienaangaande in te plannen.
- Een lid vraagt aandacht voor de coördinatie van de diverse infrastructuurwerken, ook deze van de gemeenten langsheen de aanvoerwegen naar het projectgebied. Er is dringend afstemming nodig, zowel procesmatig als op vlak van timing. Een lid wijst er dienaangaande op dat de doorstroming en bereikbaarheid van Terhagen gewaarborgd moet zijn. De intendant stemt ermee in dat er inderdaad afstemming vereist zal zijn tussen lokale projecten en de bouw van kaai en tunnel. Eenmaal deze infrastructuurwerken gerealiseerd zijn zal het projectgebied evenwel zelfstandig functioneren, zonder interferentie met het lokale wegennet. Er wordt geopteerd om een inventaris te maken van de projecten van de gemeenten Rumst en Boom, of derden die gekend zijn, op de assen van de A12, E19 en 's Herebaan naar het project, gedurende de volgende jaren en van de andere projecten met een belangrijke trafiek op deze assen. Daarna kan voor de coördinatie tussen Lantis en deze projecten gezorgd worden.

Dit kan, eenmaal relevant, een vast agendapunt worden op de stuurgroep.

STAVAZA aangelanden

De stuurgroep:

- Neemt kennis van het feit dat het studie bureau een nadere detailuitwerking heeft uitgevoerd van de vereiste innames van aangelanden, zowel uitgaande van een minimale afdekking als van de BATNEEC-sanering die in het BSP zal worden vergund;
- Dat wat de gronden van de aangelande Ceuppens betreft een beperkte inname van circa 2.460 m² vereist is,
- Dat de heer Ceuppens de totaliteit van zijn eigendom wenst te verkopen en POM dienaangaande onderzoekt wat de mogelijkheden zijn; dat omwille van de voormalige inplanting van een steenbakkerij op deze gronden een bodemonderzoek is opgestart;
- Dat de nadere detailuitwerking ook ten aanzien van de vissersclub aantoonde dat een inname vereist is, ook bij minimale afdekking; dat na schriftelijk standpunt van Ovam getracht zal worden de onderhandelingen te hernemen;
- Dat inzake de FEEER-gronden een overeenkomst is opgemaakt en ter goedkeuring ligt tussen de gemeente, de provincie, De Vlaamse Waterweg en het Vlaams Gewest waarin toelating wordt verleend over te gaan tot sanering (beperkte oppervlakte in een uithoek) en stutting van de Hoogstraat; dat ook hier voorheen een steenbakkerij was gevestigd en daarvoor een bodemonderzoek is opgestart. Dat deze gronden “om niet” aan de gemeente zullen worden overgedragen na de sanering;
- Dat met Wienerberger een akkoord wordt afgesloten m.b.t. de afwerking van het Keibrekerspad en onderhandeld wordt m.b.t. de mogelijke berging van circa 500.000 m³ om het landschap te herstellen tot het oorspronkelijk maaiveld;
- Dat voor de verontdieping van de putten van Natuurpunt een ontwerp van overeenkomst werd overgemaakt en tevens aan INBO een bijkomend advies werd gevraagd m.b.t. de ecologisch gewenste grondkwaliteit;
-

Communicatie

De stuurgroep:

- Aanhoort Kathleen Art met betrekking tot de communicatie;
- Verneemt dat de infomarkt geannuleerd werd omwille van de corona-restricties en het de intentie is om de informatie, zodra een deelstudie klaar is, thans te verspreiden via de website en nieuwsbrieven;
- Acteert dat minstens 1 maand voor de opening van de openbare onderzoeken aangaande de vergunningsaanvraag en het PRUP een info-evenement zal worden georganiseerd; dat, indien de corona-restricties dat fysiek onmogelijk maken een digitaal alternatief zal worden opgezet;
- Bekijkt het informatief filmpje dat werd ontwikkeld door De Vloer en Ship of Fools, en beoordeelt dat als positief en duidelijk;
- Diverse leden dringen erop aan zeker pro-actief te informeren en de studie van INBO zeker voldoende in mensentaal toe te lichten.

Geactualiseerde timing

De stuurgroep:

- Neemt kennis van de geactualiseerde timing, zoals die er thans uitziet;

Varia

- Gevraagd wordt om een kaartje uit te ploppen met aanduiding van alle gronden en de saneringsperimeter;
- Gevraagd wordt tevens om voldoende te informeren over de resultaten van de asbest-metingen

VERTROUWELIJK